

Na osnovu člana 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 13/03) i čl. 6. i 7. Pravilnika o tarifnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05), rješavajući po zahtjevu "Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini", broj: 33/08 od 28. oktobra 2008. godine, Državna regulatorna komisija za električnu energiju, na sjednici održanoj 25. marta 2009. godine, donijela je

ODLUKU

1. "Nezavisnom operatoru sistema u Bosni i Hercegovini" određuje se potrebni godišnji prihod za 2009. godinu u iznosu od 5.910.715 KM i utvrđuje tarifa za rad u iznosu od 0,0399 feninga/kWh.
2. Tarifa iz tačke 1. ove odluke primjenjuje se za kupce u Bosni i Hercegovini koji preuzimaju električnu energiju sa mreže prijenosa, kao i za vlasnike licence za djelatnost međunarodne trgovine koji deklarišu izvoz električne energije.
3. Regulatorna tijela za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj, te nadležno tijelo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, koriste tarifu određenu ovom odlukom prilikom određivanja tarifa za krajnje kupce, prema strukturi tarifnih elemenata u okviru pojedinih kategorija potrošnje.
4. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 1. aprila 2009. godine i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Odluka sa obrazloženjem dostavit će se podnosiocu zahtjeva i umješaćima u tarifnom postupku i objaviti na internet stranici DERK-a u roku od 30 dana od dana donošenja.

Obrazloženje

Uspostava "Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini" (u daljem tekstu: NOS BiH) omogućena je donošenjem *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini* ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 13/03) i *Zakona o osnivanju Nezavisnog operatora sistema za prijenosni sistem u Bosni i Hercegovini* ("Službeni glasnik BiH", broj 35/04).

NOS BiH je vlasnik licence za obavljanje djelatnosti nezavisnog operatora sistema, u skladu sa odlukom Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK), broj: 05-28-007-16/06 od 28. juna 2007. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 54/07).

Tarifa za rad NOS-a BiH je, prema članu 22. *Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge* ("Službeni glasnik BiH", br. 46/05, 17/07 i 11/09) (u daljem tekstu: *Tarifna metodologija*), namijenjena za pokrivanje troškova rada NOS-a BiH koji nastaju obavljanjem djelatnosti propisanih čl. 2. i 7. Zakona o osnivanju Nezavisnog operatora sistema za prijenosni sistem u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 35/04).

Tarifa se, shodno članu 23. *Tarifne metodologije*, utvrđuje na osnovu troškova za obavljanje regulirane djelatnosti i fizičkog obima usluga u okviru regulirane djelatnosti. Troškovi za obavljanje regulirane djelatnosti i fizički obim usluga koji pruža regulirana kompanija utvrđuju se na osnovu podataka sadržanih u zahtjevu za odobrenje tarife. Kod utvrđivanja tarifa DERK može koristiti i dodatne podatke za koje smatra da su potrebni.

U skladu sa članom 3. *Pravilnika o tarifnom postupku* ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05), NOS BiH podnosi DERK-u zahtjev za odobrenje tarifa. NOS BiH podnio je zahtjev za odobravanje tarifa broj: 33/08 od 28. oktobra 2008. godine (zaprimitelj 3. novembra 2008. godine pod brojem: 04-28-413/08). Zahtjev je podniet na obrascima propisanim *Odlukom o određivanju obrazaca za dostavljanje podataka u tarifnom postupku* ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05) sa potrebnim priložima.

U skladu sa čl. 4. i 9. *Pravilnika o tarifnom postupku*, iskazani podaci moraju biti jasno izloženi, tako da omogućavaju njihovu potpunu identifikaciju i moraju pružiti dovoljno informacija da bi se mogla donijeti odluka.

Razmatranje zahtjeva za tarife kroz postupak odobravanja tarifa u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati osnovna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, ravnopravne, zasnovane na objektivnim kriterijima i opravdanim troškovima, te određene na transparentan način. Podnosilac zahtjeva za odobrenje tarifa dužan je dokazati da predložena tarifa ispunjava zahtjeve iz zakona BiH i pravila i propisa DERK-a.

Zahtjev NOS-a BiH navodi slijedeće troškove i rashode za 2009. godinu: troškovi materijala u iznosu 253.200 KM, troškovi usluga 1.547.042 KM, troškovi radne snage 3.740.000 KM, amortizacija 1.515.035 KM, troškovi kamata 452.900 KM, ostali troškovi 757.810 KM, ostali rashodi 77.000 KM, tj. ukupno troškovi i rashodi 8.342.987 KM, što čini ukupno potrebni godišnji prihod od 8.342.987 KM.

Dopunom tarifnog zahtjeva (dopisom broj: 04-28-413-24/08 od 2. februara 2009. godine) NOS BiH uvećava troškove usluga za 96.100 KM, obrazlažući to potrebom plaćanja članarina u evropskim strukovnim organizacijama, čiji se broj u 2009. godini povećava. Uzimajući u obzir dopunu tarifnog zahtjeva potreban godišnji prihod iznosi 8.439.087 KM.

NOS BiH u zahtjevu navodi da je na bazi ocjene ostvarenja Finansijskog plana za 2008. godinu kao i njegovog ostvarenja za 9 mjeseci, sačinjen detaljan analitički plan troškova po modelu ISO planiranja kao i ostale bilansne pozicije, uključujući plan investicijskih i kapitalnih ulaganja te plan kredita za 2009. godinu. Ukupni rashodi planirani su u visini od oko 8,3 miliona KM i veći su za oko 44% u odnosu na ocjenu ostvarenja iz 2008. godine. NOS BiH naglašava da je njihov planirani rast, prije svega, uzrokovan znatno većim potrebama koje se odnose na servisiranje i tehničko-tehnološku podršku korporacijskim sistemima koji su u funkciji osnovne djelatnosti, zatim određenim sistemskim i zakonskim izmjenama - posebno u poreskoj sferi, kao i inflacijskim i drugim finansijskim poremećajima u zemlji i svijetu. Posebno naglašava da će za više od pola miliona KM biti povećani troškovi amortizacije u narednoj godini u odnosu na 2008. godinu. Na visinu ukupne amortizacije od preko 1,5 milion KM presudno utiče amortizacija SCADA/EMS sistema koja iznosi gotovo 900.000 KM.

Zahtjev sadrži i planirani fizički obim usluga na prijenosnoj mreži za 2008. godinu koji se naslanja na podatke iz Bilansa električne energije na mreži prijenosa BiH za 2009. godinu. Isporuke sa prijenosne mreže iznose 11.232.389.268 kWh, od čega isporuke kupcima na distributivnoj mreži 8.763.861.509 kWh i isporuke kupcima direktno priključenim na prijenosnu mrežu 2.468.527.759 kWh. Zbir bilansnih viškova svih elektroenergetskih subjekata u BiH umanjen za isporuke domaćim elektroenergetskim subjektima iznosi 3.563.120.000 kWh.

Zahtijevana tarifa je odnos potrebnog prihoda i energije koju preuzimaju domaći kupci uvećane za deklarirani izvoz i iznosi 0,0570 feninga/kWh, nakon što je uzeta u obzir dopuna tarifnog zahtjeva. U zahtjevu NOS-a BiH stoji zahtijevana tarifa od 0,07169 feninga/kWh.

Razlika proizilazi iz različite procjene bilansnih viškova u 2009. godini. Veličina od 3.563,12 GWh dobijena je striktnom primjenom *Tarifne metodologije*.

Nakon pregleda obimne dokumentacije, potpunost zahtjeva NOS-a BiH je potvrđena aktom DERK-a broj: 04-28-413-3/08 od 11. decembra 2008. godine, o čemu je NOS BiH obaviješten narednog dana dopisom broj: 04-28-413-4/08, pa se u nastavku tarifnog postupka moglo pristupiti ocjeni svih podnijetih dokaza uz pridržaj prava DERK-a da traži dodatne podatke i informacije kada to bude smatrao potrebnim.

Zahtjev NOS-a BiH je rješavan provođenjem postupka formalne rasprave, u svemu prema odredbama *Pravilnika o javnim raspravama* ("Službeni glasnik BiH", broj 38/055), prema čijoj je odredbi člana 45. DERK kratkom obavijesti u dnevnim novinama i na svojoj web stranici upoznao javnost sa sažetkom podnijetog zahtjeva i mogućnošću zainteresiranih članova javnosti da se neposredno upoznaju sa zahtjevom i upute pisane komentare u vezi sa predmetom tarifnog postupka.

Obavijest za javnost je pozvala i lica zainteresirana da u postupku formalne rasprave učestvuju kao umješači da pismeno dokažu svoj interes, te najavila održavanje formalne rasprave o zahtjevu.

Nakon dostavljanja zahtjeva za sticanje statusa umješača, DERK je zaključkom broj: 04-28-413-14/08 od 28. januara 2009. godine i broj: 04-28-413-14A/08 od 2. februara 2009. godine dozvolio učešće u postupku u svojstvu umješača kako bi saslušao svjedočenja o pozicijama i interesima slijedećih subjekata: Aluminij d.d. Mostar, JP "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne", Mostar, Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske", Matično preduzeće, a.d. Trebinje, JP "Elektroprivreda BiH" Sarajevo i "Elektroprijenos BiH" a. d. Banjaluka.

Umješači nisu koristili pravo da izvrše neposredan uvid u cjelokupnu dokumentaciju zahtjeva za tarife.

Pripremna rasprava o podnijetom zahtjevu NOS-a BiH za odobrenje tarifa za rad NOS-a BiH i pomoćne usluge održana je 5. februara 2009. godine u Tuzli. U pripremljenoj raspravi su uzeli učešće ovlašteni predstavnici NOS-a BiH-a. Nije zabilježeno prisustvo predstavnika umješača, drugih lica kao zainteresiranih članova javnosti ili bilo kojih drugih subjekata. Na pripremljenoj raspravi utvrđena je lista pitanja koje je trebalo raspraviti i tok formalne rasprave.

Na formalnoj raspravi održanoj 6. februara 2009. godine, strane u postupku su prezentirale svoje dokaze kako bi se utvrdile sve relevantne činjenice. Obradeno je svako od pitanja sa utvrđene liste i to sukcesivno odgovorom podnosioca i komentarima i podpitanjima umješača i voditelja postupka.

Iako je javnost pozvana da može dostaviti komentare na tarifni zahtjev i ostvariti potpuni uvid u dokumentaciju do 28. januara 2009. godine, DERK do zaključenja tog datuma nije primio niti jedan komentar.

Konačan izvještaj voditelja postupka opisuje tok postupka, ponuđene dokaze i utvrđene činjenice, relevantne pravne odredbe i preporuku članovima Komisije (u daljem tekstu: Komisija) i dostavljen je stranki u postupku aktom DERK-a, broj: 04-28-413-39/08 od 10. marta 2009. godine, te trećim zainteresiranim licima koji su dokazali direktan interes da učestvuju u tarifnom postupku i kojima je takav status pravovaljano priznat od strane DERK-a.

Analiza troškova i prihoda, izložena u konačnom izvještaju voditelja potvrđuje, odbija ili prilagođava pojedinačne stavke, veličine ili metode korišćene za pripremu prijedloga tarife, u skladu sa diskrecijskim pravima DERK-a u tarifnom postupku.

Izvještaj je trebao da pruži razumnu osnovu Komisiji da na predočenim podacima, argumentima i pojašnjenjima, te komentarima NOS-a BiH (broj: 839/09 od 16. marta 2009. godine) i zainteresiranih lica (Aluminij d.d. Mostar, komentari pod brojem: 2416/09 od 16. marta 2009. godine, MH "Elektroprivreda Republike Srpske", Matično preduzeće, a.d. Trebinje, komentari pod brojem: 1-1/04/2-28-19/09 od 17. marta 2009. godine, JP "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar, komentari pod brojem: I-1878/09 od 18. marta 2009. godine, JP "Elektroprivreda BiH" Sarajevo, komentari pod brojem: 01-6009/09 od 18. marta 2009. godine), datim na prijedlog ovog izvještaja, nakon što ih pažljivo razmotri i procijeni, donese svoju konačnu odluku o podnijetom zahtjevu.

NOS BiH u svojim komentarima na konačan izvještaj voditelja u postupku određivanja tarifa za rad NOS-a BiH i pomoćne usluge ističe: da ukupan predloženi prihod, a samim tim i tarifa za 2009. godinu, stavljaju NOS BiH u nepovoljan ekonomsko-finansijski položaj; da je zadržavanjem troškova materijala na nivou iz 2008. godine ignorirana više nego opravdana potreba za obezbjeđenjem rezervnih dijelova za SCADA/EMS sistem; da su u tarifnom zahtjevu kamate na povučena i nepovučena sredstva na kredit EBRD-a računane na visinu glavnice kredita u 2009. godini, a ne na ostatak duga kako to računa banka, zbog čega je sačinio novi obračun uz aktuelnu stopu EURIBOR-a, prema kome je minimalan iznos kamate 271.190 KM; da je za troškove radne snage potrebno osigurati minimalno 3.396.226 KM kako bi se osigurala isplata dostignutog nivoa plaća za prosječan broj zaposlenih 55-56, a da bi sve ispod ovog nivoa sredstava imalo za posljedicu smanjenje dostignutog nivoa plaća i urušavanje postojeće kadrovske strukture, a na kraju, i samih funkcija podnosioca zahtjeva. Podnosilac stoga smatra neophodnim predloženi ukupan prihod dodatno uvećati za 103.786 KM (kamate na kredit EBRD-a) i cca 662.000 KM (bruto plaće i naknade zaposlenih), a umanjiti za višak prihoda iskazan u 2008. godini u iznosu od 298.000 KM.

Aluminij d.d. Mostar se kao umješač u tarifnom postupku usprotivio bilo kakvom povećanju tarifa zbog ekonomske krize i recesije. Navodeći da je zbog globalne krize smanjio obim proizvodnje za 25% i plaće zaposlenicima 10-15% ustvrdio je neprimjerenim svako povećanje tarifa u 2009. godini ako se već ne bi mogle smanjiti.

U komentarima MH "Elektroprivreda Republike Srpske", Matično preduzeće, a.d. Trebinje, kao umješača, konstatira se neprimjerenim povećanje troškova radne snage NOS-a BiH te ističe da se ovi troškovi mogu zadržati maksimalno na nivou onih odobrenih za 2008. godinu. Također se predlaže određivanje životnog vijeka za stalna sredstva u okviru SCADA/EMS sistema u dužem trajanju od onog koji je procijenjen od strane NOS-a BiH (8 godina), čime bi se uticalo na smanjenje godišnjih troškova amortizacije. Umješač je u komentarima izrazio i zahtjev za refundaciju sredstava koje je otplatio po kreditu EBRD 891/SCADA-EMS u korist NOS-a BiH u iznosu od 725.876,38 KM, odnosno da se u tarifnom postupku utvrdi tretman tog kredita kako bi se u skladu s tim izvršilo zatvaranje pomenutog kredita.

Komentari JP "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar, kao umješača, ističu da bi, s obzirom na trenutno stanje u elektroenergetskom sektoru i društvu uopće, svakako trebalo izbjeći povećanje tarifa.

JP "Elektroprivreda BiH" Sarajevo, u statusu umješača, svojim komentarima analitički obrađuje uticaj tarife za rad NOS-a BiH na cijenu električne energije za različite kategorije krajnjih kupaca, troškove i poslovanje JP Elektroprivrede BiH, kao i uticaj prijenosne mrežarine na tarife po kategorijama krajnjih kupaca, posebno kupaca priključenih na naponski nivo 110 kV.

Umješač "Elektroprijenos BiH" a. d. Banjaluka nije dostavio svoje komentare na izvještaj voditelja postupka.

Komisija, dakle, mora usmjeriti svoja razmatranja na sve elemente u troškovnoj strukturi koje je isticao podnosilac zahtjeva, analizu troškova i prihoda izloženu u konačnom izvještaju voditelja postupka kao i komentare podnosioca zahtjeva i umješača podnošenih u toku cijelog postupka, te cjelovitom opservacijom odlučiti o podnijetom zahtjevu. Slijedom takve obaveze, Komisija izlaže slijedeća svoja stanovišta:

Po osnovu *troškova materijala*, NOS BiH traži višestruko povećanje u odnosu na ostvareni trošak u 2008. godini. Pozicija od presudnog uticaja na zahtijevano povećanje u okviru ove grupe troškova je planirana nabavka rezervnih dijelova za održavanje SCADA/EMS i telekomunikacijskog sistema. S obzirom da je ovaj tehnički sistem praktično nov, nije realno očekivati veliku vjerovatnoću nastanka kvarova, te nije prihvatljivo planirati nabavku svih rezervnih dijelova za SCADA/EMS i telekomunikacijski sistem. Sa ovakvim stavom Komisija smatra razumnim troškove materijala na ovoj poziciji u 2009. godini odobriti u visini od 63.500 KM koja odražava nivo ostvarenih troškova u okviru ove grupe u 2008. godini.

Ni u okviru *troškova usluga*, Komisija nije mogla prihvatiti konstataciju NOS-a BiH da bi odobrenje ovih troškova na nivou ostvarenja u 2008. godini uzrokovalo nemogućnost ulaganja u planirane studije i potvrđuje zapažanje voditelja postupka o upitnosti izrade svih navedenih studija u jednoj godini, kao i njihovoj pojedinačnoj cijeni. Pored toga, neophodno je izbjeći da se u okviru različitih subjekata izvode studije sa istom tematikom, tj. da ne dođe do njihovog nepotrebnog dupliranja. Imajući u vidu da, vjerovatno, ni u 2008. godini neće biti utrošen iznos koji je namijenjen za izradu studija, te sve argumente iznesene u zahtjevu i na raspravi, Komisija odobrava iznos koji je u kontinuitetu sa dosadašnjim odobrenim i ostvarenim veličinama na ovoj poziciji. Odobreni iznos od 1.059.950 KM u okviru troškova usluga, po mišljenju Komisije, može realno pokriti sve troškove planirane od strane NOS-a BiH na ovoj poziciji, uključujući i izradu određenih studija.

Pri određivanju *troškova radne snage*, koji su prema zahtjevu za 44% veći u odnosu na odobrene za 2008. godinu, Komisija je između ostalog respektirala: jedinstven stav umješača o zadržavanju nivoa prosječnih primanja zaposlenih u NOS-u BiH na nivou ostvarenih u 2008. godini, koja i kao takva znatno odskaču od uporedivih u ostalom dijelu sektora; zatim, prekoračenje odobrenog iznosa za ovu stavku za 2008. godinu cca 115.000 KM, uz istovremeno neispunjenje odobrene dinamike zapošljavanja (zatraženo 58, odobreno 55, a ostvareno 52 prosječno zaposlena). Dakle, NOS BiH je time isplatio cca 260.000 KM više od odobrenog iznosa.

Prijedlogu voditelja postupka o iznosu troškova na ovoj poziciji od 2.733.887 KM, uz dostignuti nivo zaposlenosti od 54 zaposlena, NOS BiH suprotstavlja tvrdnje o neuporedivosti primanja zaposlenih sa VSS (a takvih je 91% od ukupno zaposlenih u NOS-u BiH) s ostalim subjektima u elektroenergetskom sektoru iznoseći podatke o znatnom učešću (47%) zaposlenika s posebnim naknadama na plaću (14 dispečera koji rade noću, na praznike i nedjelje) i 9 zaposlenika s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima – rukovodiocima unutrašnjih organizacijskih cjelina, što, u poređenju s drugim subjektima u sektoru, ima znatno veći uticaj na prosjek VSS, pa i svih zaposlenih.

Cijeneći prednje navedeno kao i saznanja iz okruženja, Komisija je mišljenja da prosječna primanja zaposlenih u prošloj godini, ima osnova uvećati za 7% zbog efekata primjene novih propisa iz oblasti plaća, odobravajući zahtijevani broj prosječno zaposlenih u 2009. godini. Ovakav pristup daje ukupno odobreni iznos na poziciji troškova radne snage od 2.941.307 KM.

Kao i u prethodnom tarifnom postupku, NOS BiH je zatražio je znatno povećanje odobrenog *troška amortizacije* za 2009. godinu (s ostvarenih 932.349 KM u 2008. na planiranih

1.515.035 KM u 2009. godini) opravdavajući ga prvenstveno činjenicom obračuna amortizacije na SCADA/EMS sistem za cijelu tu godinu za razliku od pola prethodne godine, a što čini cca 900.000 KM, ili preko 50% cjelokupne amortizacije.

Kod ocjene troškova amortizacije valjalo je raspraviti više spornih pitanja: kao što je prethodno rečeno, MH "Elektroprivreda Republike Srpske", Matično preduzeće, a.d. Trebinje je u svojstvu umješača zatražila dodatnu analizu životnog vijeka trajanja SCADA/EMS sistema, potkrijepljujući prijedlog navodima iz studije "*Electrotek Concepts*"-a, urađenoj za potrebe tadašnjeg ZEKC-a, koja "koristan životni vijek sistema" procjenjuje u trajanju od 15 godina.

Pored vijeka trajanja, odnosno stope amortizacije za SCADA/EMS sistem, spornim se činio i nerazjašnjen status otplaćenog dijela kredita od strane tri elektroprivrede, iskorišćenog za nabavku ovog sredstva u iznosu od 2.159.007 KM.

Komisija ocjenjuje opravdanom primjedbu istaknutu u pogledu potrebe preispitivanja vijeka trajanja SCADA/EMS sistema, ali je, uvažavajući odredbe MRS 16. tač. 51. i 57. ("*Ostatak vrijednosti i vijek upotrebe sredstva treba provjeravati najmanje na kraju svake finansijske godine...*" i "*Procjena vijeka sredstva je stvar prosuđivanja utemeljenog na iskustvu pravnog lica sa sličnim sredstvima.*"), u ovom tarifnom postupku prihvatila korišćenu stopu amortizacije, očekujući da do narednog tarifnog postupka pitanje korisnog vijeka upotrebe SCADA/EMS sistema bude svestrano sagledano i konačno apsolvirano.

Što se tiče spornog dijela kredita korišćenog za nabavu SCADA/EMS sistema, Komisija se, ne htijući se opredijeliti ni za jednu od dvije moguće varijante rješavanja spornog iznosa kredita vraćenog od strane tri elektroprivrede, nego prepuštajući rješenje osnivačima zainteresiranih subjekata, odlučila umanjiti kompletan predloženi trošak amortizacije za alikvotni dio obračunate amortizacije koji se odnosi na sporni iznos osnovice, tj. za iznos od 269.876 KM i odobriti iznos troška amortizacije za 2009. godinu u iznosu od 1.245.159 KM.

Komisija dijelom uvažava argumentaciju podnosioca zahtjeva koji navodi da je u tarifnom zahtjevu pogrešno obračunao *troškove kamata* na kredit EBRD, kao i kamatu na nepovučeni dio istog kredita, te se podnosiocu odobrava ovaj trošak u iznosu od 271.190 KM. Odobreni iznos ne uključuje troškove kamata po EIB kreditu, pošto nije izvjesno da će realizacija tog kredita početi u 2009. godini. U slučaju da realizacija ovog kredita uslijedi u drugoj polovini 2009. godine, ista ne bi izazvala teškoće u otplati kamata, uzimajući u obzir ukupnu finansijsku poziciju NOS-a BiH, odnosno zavidnu likvidnost i iskazani višak sredstava.

Komisija u potpunosti podržava argumentaciju voditelja postupka prilikom obrade stavki planiranih troškova NOS-a BiH za porez po odbitku, režijske troškove i kolektivno osiguranje zaposlenih, a koje spadaju u grupu *ostalih troškova* i odobrava predloženi iznos od 117.000 KM u visini realiziranog u 2008. godini.

Priklanjajući se i sama stavovima umješača o potrebi smanjenja troškova ili bar zaustavljanja porasta istih, pogotovo onih na koje regulirani subjekat sam može uticati, na poziciji *ostalih rashoda* Komisija odobrava sredstva na nivou 2008. godine, tj. iznos od 447.500 KM, poštujući i *Odluku* (Vijeća ministara BiH) *o kriterijima za utvrđivanje novčane naknade za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim odborima i drugim radnim tijelima iz nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 19/09).

Shodno članu 25. *Tarifne metodologije*, podnosiocu zahtjeva se kao opravdani trošak priznaje i iznos po osnovu obaveze plaćanja regulatorne naknade u visini od 63.164 KM propisanoj *Odlukom o utvrđivanju regulatorne naknade za 2009. godinu* ("Službeni glasnik BiH", broj 101/08).

Na osnovu izvedenih analiza zahtijevanih troškova i rashoda podnosioca zahtjeva, Državna regulatorna komisija za električnu energiju kao potrebnim godišnji prihod "Nezavisnom operatoru sistema u Bosni i Hercegovini" u 2009. godini utvrđuje i odobrava ukupni iznos od 5.910.715 KM i tarifu za rad, na osnovu ovako odobrenog potrebnog prihoda, u iznosu od 0,0399 pf/kWh. Određujući ovaj iznos Komisija je uzela u obzir i višak prihoda koje je NOS BiH ostvario u 2008. godini u visini od 298.055 KM. Pojedinačne komponente potrebnog prihoda Kompanija je u obavezi finansirati u okvirima ovom odlukom odobrenih vrijednosti, kako slijedi:

Troškovi i rashodi (KM)	2008 traženo	2008 odobreno	2009 traženo	2009 odobreno
1	2	3	4	5
Troškovi materijala	74.300	59.440	253.200	63.500
Troškovi usluga	1.255.823	1.067.450	1.547.042	1.059.950
Troškovi radne snage	3.063.391	2.634.473	3.740.000	2.941.307
Amortizacija	934.454	934.454	1.515.035	1.245.159
Troškovi kamata	421.786	277.768	452.900	271.190
Ostali troškovi	107.256	107.256	191.810	117.000
Ostali i vanredni rashodi	487.302	430.000	739.100	447.500
Regulatorna naknada		42.906		63.164
1. Ukupno troškovi i rashodi	6.344.312	5.553.747	8.439.087	6.208.770
2. Ostali prihodi		87.761		
3. Višak prihoda iz prethodne godine				298.055
4. Potreban prihod (1.-2.-3.)	6.344.312	5.465.986	8.439.087	5.910.715
Energija (kWh)	13.747.881.968	13.693.526.075	14.795.509.268	14.795.509.268
Tarifa (pf/kWh)	0,0461	0,0399	0,0570	0,0399

Tarifa određena u naprijed navedenom iznosu, po uvjerenju Komisije osigurava potrebni prihod za efikasan, siguran i pouzdan rad NOS-a BiH, odnosno omogućava pokriće svih razumno nastalih troškova i rashoda u poslovanju.

U okvirima razumnog diskrecijskog prava Komisije da potvrdi reprezentativnost i opravdanost svih podnijetih podataka i tvrdnji, da procjeni stepen vjerovatnoće ostvarenja svih prognoziranih troškova i rashoda, i u okvirima ovlaštenja DERK-a da do objektivizacije uvjeta za preciznije određivanje tarifa iste odobrava i u skladu sa konkretnim okolnostima u periodu podnošenja zahtjeva za odobrenje tarifa (član 21. *Tarifne metodologije*), na osnovu sveobuhvatnog razmatranja svih dokaza istaknutih u zahtjevu, konačnom izvještaju voditelja postupka, komentarima podnosioca zahtjeva i zainteresiranih lica (umješača), Komisija donosi odluku kao u dispozitivu.

Shodno članu 14. *Pravilnika o tarifnom postupku*, podnosilac zahtjeva kao regulirani subjekat ima obavezu osigurati pristup javnosti zvanično odobrenoj tarifi tako da odlukom odobrena tarifa bude na raspolaganju javnosti u njegovom glavnom uredu tokom radnih dana i objavljena na njegovoj web stranici.

U skladu sa članom 9.2 *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini*, protiv odluke o odobrenju tarifa može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana objavljivanja odluke.

Broj: 04-28-413-51/08

25. marta 2009. godine

Tuzla

Predsjedavajući Komisije

Nikola Pejić